Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 257. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ГРУДНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 10, 1980 No. 257. VOL. LXXXVII.

Убили голову Ради Міністрів Киргизької ССР

Москва. — Пресове аґенство Ройтерса інформує, що у столиці Киргизії Фрунзе невідомі особи вбили, правдоподібно під час сну, голову Ради Міністрів Киргизької ССР, 53-річного Султана Ібрагімова. Повідомлення, на велике здивування західніх спостерігачів і кореспондентів, появилося в офіційному органі Киргизії. На телефонічне запитання кореспондентів офіційні особи у Фрунзе заявили, що Ібрагімов, перебуваючи на відпочинку в одній із санаторій, був застрелений під час сну. У сутичці забито також другу особу, правдоподібно охоронника, або шофера киргизького верховоди.

Західні дипломати в Москві дуже дивувалися коли таке повідомлення було надруковане в офіційній пресі, бо Совєтський Союз, крім вибуху у московській підземці, нічого не подає на зовні, тим більше, якщо йдеться про вбивство високого комуністичного функціонара. Ніколи перед тим в СССР не говорилось в офіційних органах про „політичне вбивство" і тому цей зворот викликає не тільки здивування, але також застереження в багатьох західніх дипломатів.

Брежнєв відвідує Індію

Ню Делі, Індія. — До цього столичного міста Індії, прибув генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв, а з ним співробітників і дорадників разом біля 200 осіб. Формальною ціллю поїздки Брежнєва є поширити і скріпити співпрацю між Індією і Совєтським Союзом.

На летовищі вітали його коло тисячі людей, що є небувало мале число.

Фактичною метою поїздки Брежнєва є в першу чергу скріпити просовєтську поставу теперішнього індійського уряду, очоленого Індірою Ґанді, а відтак спробувати використати його до різних політичних ініціятив на користь СССР. В першу чергу йдеться про Афганістан і Китай. На думку московських лідерів, Індіра Ґанді повинна бути добрим знаряддям для „нормалізації" на афганському відтинку, до визнання світовими потугами, а в першу чергу сусідами Афганістану існуючого стану, тобто окупації Афганістану совєтськими військами і його повне підпорядкування Москві. Індіра Ґанді ніколи не прилучилася до загальних вимог, щоб совєтські війська вийшли з Афганістану, вона говорила про це „тільки приватно", додаючи завжди, що совєтська агресія була відповіддю Москви на „махінації" Заходу в Афганістані. Цих „махінацій" вона ніколи не назвала. А тепер з Ню Делі вже надходять дальші пропозиції по цій лінії, а саме, „щоб договоритися з Москвою в справі Афганістану, треба насамперед відтягнути засуд її, а тоді будуть створені передумови до розмов". З цього виходить, що Індія пропонує повну капітуляцію перед російською агресією. В якому напрямі будуть індійські пропозиції в справі Китаю, ще невідомо.

Значна частина індійської публічної опінії протестує проти такої постави і взагалі проти приїзду Брежнєва. В Ню Делі відбулися вуличні маніфестації, а дальші пляновані. Індіра Ґанді і її уряд роблять вжі можливі заходи, щоб до маніфестацій не допустити, або принаймні обмежити їх. Поліція силою розганяє демонстрантів. На одному з публічних виступів попередній прем'єр Індії Морарджі Десай виявив таємну совєтську пропозицію, яка викликала велике обурення серед індійського суспільства й може мати глибші наслідки в дальшому розвитку подій. Він заявив, що московський уряд натискав на Індію, щоб Індія напала збройно на Пакістан. Індіра Ґанді намагається пригасити публічне обурення з того приводу і її міністер закордонних справ Нарасімга Рао заявив, що „нічого такого в протоколах" парляменту не записано".

Секретар оборони ЗСА критикує альянтів

Вашінгтон. — В ЗСА зростає публічне негодування на поведінку західньоевропейських альянтів ЗСА на відтинку оборони. 35 років після закінчення війни ті країни й далі поступають так, неначе б то ЗСА були зобов'язані їх боронити, а вони самі не потребують прикладати зусиль до того. Проти такої постави вперше виступив публічно секретар оборони ЗСА Гаролд Бравн перед своїм виїздом до Европи на нараду з міністрами НАТО.

„Ніякий американський уряд, а ще менш американський нарід чи Конґрес, погодяться з тією ситуацією, в якій деякі країни думають, що це наше завдання їх боронити і вони не мають що журитися своєю обороною".

Це перша виразна й рішуча цього роду заява секретаря оборони, яка вказує на основний зворот у оборонній політиці ЗСА. Дотепер ЗСА несли всі тягарі фінансово й своїми людськими силами — а західньоевропейські держави не лише розбудовували господарство в створеній ЗСА безпеці, але й робили такі політичні потягнення, з яких виходило, що оборона Західньої Европи це не їхнє головне завдання. В обличчі наступу Совєтського Союзу ЗСА мусять інші загрожені світові обшири взяти під свій захист, а европейці повинні взяти на себе оборону своїх держав. Збройні сили й технічноматеріяльні засоби ЗСА можуть бути тільки допоміжним засобом для оборони Західньої Европи.

Після цього з'ясування секретаря Бравна новий уряд ЗСА, який перебере владу 20-го січня наступного року, займатиме таку саму поставу, як це заявили близькі співробітники президента-електа Роналда Реґена.

Після нарад в Европі секретар Бравн відлетить для таких самих нарад в Японію. В Японії він також передасть цю американську точку зору, до якої японські чинники мусять достосуватися. При цій нагоді секретар Бравн зайняв становище до американсько-китайської співпраці. Він підкреслив, що ЗСА хотять тісної співпраці з КНР, але не мають в пляні йти так далеко, як це хотів би Китай.

ЗРОСТАЄ МОЖЛИВІСТЬ ІНВАЗІЇ НА ПОЛЬЩУ

Вашінгтон. — Речники Уряду у Вашінгтоні заявили, що Совєтський Союз і деякі його сателіти покликали до чинної військової служби частину резервістів і з цього на Заході зробили висновок, що можливість інвазії на Польщу військ Варшавського Пакту радше зростає під претекстом зимових маневрів. Державний департамент ще раз підкреслив, що він не має достовірних інформацій про рішення совєтського бльоку, але у Пентаґоні переконані, що якась форма інтервенції в Польщі напевно буде, може, вже в найближчих днях.

До поглиблення турбот на Заході і висновків про можливість військової інтервенції в Польщі причинилось також повідомлення совєтського офіційного пресового аґенства ТАСС, у якому говориться, що „контрреволюційні сили внутрі профспілки ,Солідарносьць' доводять до конфронтації між робітниками і членами Комуністичної партії" в різних місцевостях Польщі. ТАСС також інформує, що робітничі розрухи були занотовані в Кельцах, 95 миль від Варшави, а менші також в інших містах.

Речники Вашінгтону не вірять в жадні заворушення чи безпорядки в Польщі, бо на місці є чимало західніх кореспондентів, які інформують радше навпаки, що тепер ніде не відбуваються страйки робітників, а профспілка „Солідарносьць" робить все можливе, щоб не дати приводу ані Москві, ані власному комуністичному урядові до застосування утисків, а тимбільше проведення інвазії чужими військами. Всякі поголоски про неспокої, на думку Державного департаменту, поширюють сусідні комуністичні держави, які бояться поширення робітничих неспокоїв на їхні країни і хотіли б, щоб з Польщею „покінчити" раз і назавжди. Речники Уряду ЗСА також заявили, що візита Леоніда Брежнєва в Індії не має нічого спільного з підготовою інвазії на Польщу і вона може відбутися без його присутности в Москві. Дехто здогадується, що плян проведення інтервенції був затверджений державами Варшавського Пакту ще в минулу п'ятницю на засіданні в Москві, може навіть проти виразної волі польської делегації.

Польща має 300,000 війська

Вашінгтон. — Військові спеціялісти ЗСА, а також речники Пентаґону заявили, що Польська Народна Республіка має тепер 300,000 військовиків в чинній службі і велику кількість резервістів, міліції, прикордонних військ та 95,000 осіб в парамілітарних одиницях.

Деякі західні аналітики уважають, що одним з чинників, які стримують Москву від військової інтервенції в Польщі є побоювання, що польська армія і нарід ставитимуть великий спротив противникові і що військові частини, міліція, частина військ внутрішньої служби тощо, можуть піти у підпілля, переформуватись у партизанські відділи і вести довший змаг з окупаційними військами. Крім того Москва, на думку тих аналітиків, бере також до уваги інші фактори, зокрема її відносини з Америкою і можливість поглиблення міжнародної кризи, яка у зв'язку з івназією на Афганістан значно могла б ускладнитись. Спеціялісти Пентагону кажуть, що Москва не знає, як поступили б польські військові частини, хоч з другої сторони на Заході здають собі справу, що східньонімецькі і чехословацькі війська, разом з совєтськими військовими частинами, стаціонованими на східньонімецькій території, намагалися б в перше чергу невтралізувати польський опір.

У Вашінґтоні, Бонні, Парижі і Брюсселі однозгідно стверджують, що закид „Правди" на адресу Збіґнєва Бжезінского, що він, мовляв, хоче зорганізувати в Польщі збройний спротив комуністичній владі, не є безпідставний, хоч у принципі він видуманий і фальшивий, однак опертий на совєтській теорії можливости спротиву.

Іранські літаки атакують курдські поселення

Бейрут, Ливан. — Сюди напливають докладніші інформації про повторніналіти іранських літаків на місцевості замешкані курдами в Іраку. Іранські літаки бомблять не лише населені пункти, але також дороги й мости. Ціллю іранців є зірвати комунікацію між Іраком і Іраном та таким чином не допустити транспортів зброї й амуніції та харчів курдами на допомогу курдським повстанцям в Ірані, які провадять активну боротьбу проти іранського уряду.

Курди в Ірані вже поставали проти теперішнього уряду аятолли Хомейні. Вони навіть здобували великі міста, між ними столицю Курдистану Мегабад. Одначе під натиском іранських військ вони мусіли уступити. Опісля іранські військові суди, якими керував відомий зі своєї жорстокости аятолла Садех Калькалі, розправлялися з цивільними курдами. Це ослабляло визвольну боротьбу курдів, яку очолює Курдська Демократична Партія, але повністю припинити її іранський уряд не зміг.

Як подають інформації з Бейруту, курди в Іраку, мабуть при допомозі іракського уряду, розпочали масове постачання зброї та всіх інших засобів потрібних до ведення збройної боротьби своїм іранським братам. Іранські літаки в своїх атаках на околиці заселені курдами в Іраку особливу увагу звернули на більші міста Суляйманія та Дар Бадіхан.

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ АҐРЕСІЇ В АФГАНІСТАНІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗУ УГВР). — Згідно з вістками, які наспіли недавно на Захід та які підтвердила також „Хроніка поточних подій", ч. 57 з 3-го серпня 1980 року, українські політв'язні Чистопільської тюрми і мордовських таборів спільно з в'язнями інших національностей склали свій протест проти агресії СССР в Афганістані. Ще 24-го грудня 1979 року Юрій Шухевич разом із російським в'язнем В. Балахановим вислав до Президії Верховної Ради СССР протест проти окупації совєтськими військами Афганістану. Шухевич і Балаханов вимагали негайного виведення їх із окупованої країни.

На агресію в Афганістані вказано теж під час третьої „Декади боротьби поневолених народів проти російсько-комуністичного імперіялізму", що її проводили в'язні Чистопільської тюрми — Ю. Шухевич, В. Балаханов, М. Казачков, В. Пяткус і М. Равіньш — від 23-го липня до 1-го серпня цього року.

23-го липня ініціятори Декади вислали через генерального прокуратора заяву до всіх учасників Олімпіяди, в якій закликали їх підтримати боротьбу поневолених народів.

25-го липня ініціятори Декади протестували проти національної дискримінації в тюрмі, проти репресій з боку адміністрацій і, зокрема, проти затримки листів, писаних рідними мовами неросійських народів.

29-го липня вони протестували проти окупації Прибалтики з нагоди її 40-річчя.

Першого серпня в'язні вислали заяву в зв'язку з п'ятою річницею Гельсінкських нарад, в якій домагалися здійснення Гельсінкських постанов.

У липні цього року політв'язні Мордовського табору 3-5 — Ю. Бадзьо, Р. Назарян, С. Солдатов і В. Осіпов—проголосили звернення до уряду СССР і світової громадськости, в якому запротестували проти совєтської агресії в Афганістані та пов'язаним з нею загостренням репресії внутрі СССР. Одночасно вони заповіли голодівку на день відкриття Олімпіяди, 19-го липня цього року, і страйк на весь час Олімпіяди.

Мстислав В. Дольницький став головним редактором „Америки"

Філядельфія, Па. — Український католицький щоденник „Америка", орган Союзу Українців Католиків в Америці „Провидіння", інформуючи у числі з 5-го грудня ц.р., про те, що „Голос Америки" поширюватиме свої передачі в тому числі також українською мовою, згадує, що в Українському Відділі цієї радіостанції „створилася нова прогалина з відходом Мстислава В. Дольницького, який працював там редактором повних 12 років".

Газета далі інформує, що працівники Українського Відділу „Голосу Америки" влаштували М. Дольницькому прощальне прийняття, під час якого керівник Відділу для Совєтського Союзу Шервуд Демиц висловив признання М. Дольницькому за його вклад у розбудову Українського Відділу. Керівник Українського Відділу ред. Оксана Драган висловила жаль з приводу відходу ред. М. Дольницького, вказавши на його професіоналізм і запал до праці. Вона висловила також впевненість, що ред. Дольницький буде продовжувати свою журналістичну діяльність.

„В цьому вона не помилилася, — пише в цьому числі „Америка", — бо після підписання трирічного контракту з Екзекутивою СУК „Провидіння" ред. М. Дольницький 1-го грудня ц.р. перебрав обов'язки головного редактора щоденника „Америка".

В ЯПОНІЇ ПЕРЕБУВАЛА велика американська делеґація, яка мала обговорити умови оборони обидвох країн і їхніх інтересів у світі та застановитися разом з японськими експертами тих проблем над дальшими заходами. Американську делеґацію очолював Ю. Алексіс Джонсон, колишній амбасадор і підсекретар в Державному департаменті. У висліді основних студій і нарад обидві сторони дійшли до однодушної опінії, що для зміцнення оборонности добування і постачання нафтової ропи в арабських країнах, положених над Перською затокою, треба засобів і військових частин Японії і країн НАТО.

У світі

ТРАГІЧНІ ПОДІЇ У САЛЬВАДОРІ довели до чергового радикального потягнення. Військова правляча хунта виключила зі свого складу представника ліберального крила серед військовиків — полковника Адольфа Махано. Згідно зі заповідженням, у пляні є дальші зміни. Як виходить з усунення Махано, ці зміни підуть дальше на право. В справі полк. Махано голосував цілий старшинський корпус Сальвадору. На триста голосуючих старшин, — стільки їх у збройних силах Сальвадору, — тільки чотири голоси були за тим, щоб його залишити в складі хунти, не зважаючи на те, що це власне він очолював переворот проти президента Карлоса Ромеро в жовтні минулого року, після чиєго усунення до влади прийшла теперішня хунта. В справі вбивства чотирьох американських місіонарок — трьох монахинь і одної світської — веде слідство американська слідча комісія, яка прибула до Сальвадору за згодою Сальвадорського уряду.

ПЕРШИЙ ВІЦЕПРЕМ'ЄР УРЯДУ КНР Денг Шіяопінг зложив офіційну заяву від китайського уряду в справі дальшого пов'язання ЗСА з Тайваном. У цій заяві він повідомив, що уряд КНР ні в якому разі не буде підтримувати президента Роналда Реґена, якщо той, згідно зі заповідженням, піднесе рівень стосунків між ЗСА і Тайваном з приватного на політично-дипломатичний. Навіть якщо йдеться про Совєтський Союз, то в такому випадку Китай не буде підтримувати ЗСА. „Для нас справа Тайвану є дуже важлива. Дехто думає, що, якщо Реґен займе рішучу поставу супроти СССР, Китай буде його навіть у такому випадку підтримувати, але це звичайна ілюзія". Заяву цю він зложив у часі міністеріяльної зустрічі китайських і японських членів кабінету в Пекіні.

У ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ В ПОРТУГАЛІЇ здецидовано виграв дотеперішній президент генерал Антоніо Рамальго Еанес. Він отримав 57 відсотків усіх відданих голосів, а його противник генерал Соарес Карнейро — 40 відсотків. Решта голосів припала малим кандидатам. У голосуванні взяли участь понад 80 відсотків уповноважених до голосування. Проти дотеперішнього президента, якого знов обрано, виступав дуже гостро прем'єр міністрів Франціско Са Карнейро, який загинув перед декількома днями у летунській катастрофі. Не зважаючи на вибір генерала Еанеса, партія Демократичний Союз, з рамени якої був прем'єр Са Карнейро, далі буде при владі, бо вона має переважаючу більшість у парляменті.

ПРЕЗИДЕНТ—ЕЛЕКТ РОНАЛД РЕҐЕН поінформував уряд Єгипту й Ізраїля, що він після перебрання влади й надалі респектуватиме договорення в Кемп Дейвіді, заключене Ізраїлем і Єгиптом при співпраці ЗСА, та вважатиме його підставою дальших дипломатичних заходів між Єгиптом і Ізраїлем. Від президента-електа передано цю заяву уповноваженому президента Джіммі Картера для справ Близького Сходу, Солеві Ліновіцові, з проханням передати її обидвом заінтересованим урядам. Ліновіц відлітає незабаром до Каїра, а відтак до Єрусалиму, щоб передати ту інформацію та інші справи, зв'язані з перебранням влади новим американським урядом. У домовленні в Кемп Дейвіді постульовано, щоб у дальших розмовах, присв'ячених справі палестинських арабів узяли участь Сирія, Ливан та Йорданія, які, одначе, дотепер відмовлялися від участи. Для дальших переговорів буде дуже важливим, на думку американських чинників, щоб ці три держави, або принаймні Йорданію, притягнути для дальших розмов.

З УРЯДУ В ЛИВАНІ УСТУПИЛИ чотири міністри, члени секції шіїтів. Їхнє уступлення крайньо ослабило і так дуже крихкий уряд прем'єра Шафіка аль-Вазана. Цілий ливанський кабінет складається з 22 членів — християн і мусулманів. Серед мусулманів є різні секти, і приналежність до котроїсь зі сект дуже часто рішає про поставу даного міністра. Власне тепер три міністри уступили на вимогу своїх сект, а один — на вимогу партії, до якої він належить, тобто Соціял-демократичної партії Ливану. Прем'єр належить до секти сунні, згідно з попереднім домовленням. У зв'язку з тим уступленням предбачують зріст унутрішніх труднощів в Ливані й погіршення відносин між окремими мусулманськими сектами.

В Америці

КОМІСІЯ, яка займається перебранням влади від демократичної адміністрації рекомендує перевести деякі зміни у функціонуванні Центральної Розвідчої Служби ЗСА, даючи її більші можливості розвивати свою працю за кордоном і створити контррозвідку для поборювання совєтських впливів та розкладової діяльности совєтського шпигунства, а також міжнародного тероризму.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ для переґляду еміґраційних справ погодилася рекомендувати Урядові проголосити амнестію для усіх нелегальних еміґрантів, переважно з країн Латинської Америки, але натомість серйозніше ставитися до проблем нелеґальної еміґрації в майбутньому і карати тих, які такі приписи порушують. Речники комісії заявили, що в З'єднаних Стейтах Америки є багато підприємств, які сприяють нелеґальній еміґрації, бо вони опісля використовують тих еміґрантів як дешеву робочу силу для власної наживи. Звичайно, — кажуть речники комісії, — ніхто таких еміґрантів не контролює, бо вони працюють нелеґально, а працедавці не платять за них жадних податків. Комісія рекомендує черговому Конґресові зайнятися цією справою і створити евентуально постійно діюче тіло, яке мало б за завдання допильнувати цих справ.

ПРЕЗИДЕНТ—ЕЛЕКТ РОНАЛД РЕҐЕН, від'їжджаючи з Лос Анджелес до Вашінгтону і Ню Йорку, зустрівся коротко з кореспондентами, але не бажав з ними ґоворити на тему проголошення ним складу нового уряду кажучи, що він того тижня проголосить бодай деякі прізвища осіб з якими вже закінчились розмови. Загально сподіваються, що після приїзду Реґена з Ню Йорку, де він переведе цілий ряд розмов з провідними республіканцями, він під час чотириденного побуту у Вашінгтоні проголосить бодай частину складу його кабінету, тобто осіб, які займатимуть в уряді ключеві позиції. Це до деякої міри підтвердили його найближчі співробітники, які кажуть, що Реґен хотів би за всяку ціну поминути „несподіванок" у підборі людей і тому проволікає, щоб вони перейшли перевірку спершу заки їхні прізвища будуть публічно проголошені.

СЕНАТОР БАБ ДОЛ, республіканець з Кензас, заявив, що президент Роналд Реґен, як тільки прийде до влади після інавґурації 20-го січня 1981 року, повинен негайно проголосити виїмковий стан в економіці, а щойно тоді робити заходи для поліпшення господарського стану. Американська економіка на думку сен. Дола потребує драматичних зрушень, які напевно знайдуть повне зрозуміння і підтримку в американського народу, який в такому потягненні вбачатиме конкретні заходи для поправи ситуації.

ОУН І АБН УСПІШНО ВИСТУПИЛИ В МАДРИДІ

Мадрид, Еспанія (УЦІС). — В неділю, 9-го листопада, відбулася Служба Божа і Панахида за поляглих героїв за волю України, тут, в місцевій церкві. Були приявні численні учасники з різних країн Европи, з Америки й українська громада з Еспанії разом з головою Проводу ОУН Ярославом Стецьком. Священик, еспанець, відправив Службу Божу в українському обряді і виголосив проповідь в честь українських героїв. Були присутні теж еспанські, румунські і словацькі приятелі України.

Пресова конференція

10-го листопада відбулася пресова конференція АБН в готелі Мінданао при участі 25-ти представників пресових аґенцій, радіо і часописів різних держав Заходу. Головним промовцем був голова АБН і ОУН Ярослав Стецько, який з'ясував (еспанською мовою) становище АБН і ОУН до Гельсінкських домовлень. Це становище було уарґументоване прикладами боротьби проти російського терору і комуністичної системи болгарським, румунським, туркестанським, білоруським, словацьким, польським та іншими документаційними матеріялами. Польські учасники пресової конференції Юзеф Лободовскі, співредактор „Культури", і Єжи Радловскі, представник Конфедерації за незалежність Польщі, солідаризувалися з політичними позиціями АБН. Були приявні теж три члени польського екзильного уряду, на що звернула особливу увагу еспанська преса.

Представники преси отримали меморандуми революційної ОУН, ЦК АБН за підписами національних делеґацій в АБН еспанською, англійською, французькою і німецькою мовами, як теж звернення і окреме з'ясування української альтернативи до політики детанту голови ОУН Ярослава Стецька разом з обширною документацією різними мовами про революційно-визвольну боротьбу України й ін-

Фото з демонстрації в Мадриді, що його помістила газета „Я" з 12-го листопада ц. р. Справа видно Ярослава і Славу Стецьків та Валентина Мороза.

(Продовження на ст. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays. Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — .00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бжезінскі знову під обстрілом

Не зважаючи на офіційну заяву Збіґнєва Бжезінського, дорадника президента Джіммі Картера у справах крайової безпеки, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки не використовуватиме ситуації в Польщі для посилення антисовєтської пропаґанди, комуно-московські верховоди все одно виступили повною силою проти нього, закидаючи йому не тільки ,,зумисне використовування напружених відносин в Польській Народній Республіці", але також тенденційну політику, метою якої було розпалити збройну революцію проти теперішнього комуністичного уряду.

Офіційне совєтське пресове аґенство в інформації з Вашінгтону заявляє, що Бжезінскі, використовуючи своє становище в Білому Домі, вже віддавна займався ,,розпалюванням антисовєтської і антикомуністичної гістерії", а тепер зручно використовував кризову ситуацію в Польщі для започаткування там революційного зриву. Обвинувачення, очевидно, набрало офіційної сили, бо інформацію ТАСС опублікували не тільки провінційні і закордонні газети, але також офіційний орган Центрального Комітету КПСС ,,Правда" і таким чином воно набрало урядової сили.

Численні західні політичні спостерігачі і аналітики відмітили, що досі Кремль не наважувався висувати такого обвинувачення проти жадного західнього політика, тим більше, якщо цей політик займав офіційне становище в уряді та ще в добавок у такій великодержаві, якою являються ЗСА. Досі такого роду обвинуваченнями тісно пов'язаними з подіями в Польщі, займалися газети й інші засоби масової інформації Східньої Німеччини і Чехо-Словаччини. У повідомленні ТАСС говориться також про недавню зустріч Бжезінского з польським вченим, який, приїхавши з Варшави, побував у ЗСА на неофіційних відвідинах. Алфред Френдлі, речник Державного департаменту, категорично заперечив совєтському твердженню кажучи, що такої зустрічі ніколи не було.

Неперебірчива і брехлива совєтська пропаґанда проти західніх держав і поодиноких політичних діячів вказує, що Москва боїться розвитку подій у Польщі, які можуть перекинутись на інші сателітні країни, а також до СССР, а то й спричинитись до розпаду більшої війни на европейському континенті у якій, за всіма проводоподібностями, сателітні країни одна за одною виступлять проти свого фактичного поневолювача. У слід за ними можуть піти також поневолені Москвою народи, що стало б початком кінця комуно-московської імперії. Тому вони ніколи не підуть на альтернативу гарячої війни, а шукатимуть за всяку ціну можливости на продовження політики розрядки, яка забезпечує за ними стан посідання в першу чергу і ведення аґресивних війн та поширення впливів з допомогою війська, як це сталося в Афганістані.

Збіґнєв Бжезінскі заступав в Уряді президента Картера погляд ясно спрецизованої політики у відношенні до Совєтського Союзу, його сателітів і його загарбницьких плянів і тому він часто ставав жертвою совєтської пропаґанди, бо Москва боїться, щоб в дальшій перспективі Захід не рішився на концепцію розвалу комуно-московської імперії і побудови на її руїнах самостійних держав. З цього й випливає їхня злість на розумних і розсудливих політичних діячів, які є передвісниками розвалу.

Іван Кедрин

МУДРА САМОКРИТИКА

Признатися до помилки може тільки розумна людина. ,,Знаю, що нічого не знаю" — сказав один з найбільших мудреців античного світу. І навпаки — самозакоханий еґоцентрик, зарозумілець, який думає, що всі розуми поїв, ніколи до помилки не признається, навіть у другорядних справах. Казали в українському селі, що такий чоловік, це ,,недовчений всезнайко". І те саме стосується не тільки звичайних смертників, але й активних громадсько-політичних діячів, державних мужів і полководців. Винстон Черчіль, який за свої спомини з Другої світової війни дістав нагороду Нобеля з літератури, признався, що у Першій світовій війні, як тодішній лорд адміраліції, зробив помилку, намагаючись зфорсувати Дарданельську протоку, при чому пропала поважна частина британської фльоти. Д. Д. Айзенгавер поставив під сумнів своє рішення зберігати невтральність під час мадярського повстання у 1956 році, але виправдував це рішення острахом, що американська інтервенція може довести до третьої світової війни, якої американський нарід не хотів. Ричард Ніксон і до цього часу не признав своєї помилки, що старався затушувати Вотерґейтський скандал, проте признав, що його дружина Пет радила йому знищити всі злощасні записні стрічки, що їх робив із своїх розмов у Білому Домі, і признав, що коли би був зробив це, то не втратив би передчасно президентури....

Маємо на очах у сучасному світі безліч прикладів, як зарозумілі еґоцентричні лідери роблять помилку за помилкою, видні всьому світові, але самі не бачать їх і до них не признаються. І за свою помилку, що її президент Картер зробив у Відні в червні минулого року після підписання нового договору про обмеження стратеґічної зброї, — за те, що він публічно цілувався з Брежнєвим, він не покаявся, — так само, як колишній президент Форд не признав, що зробив грубу помилку у своїй передвиборчій дебаті з Картером, коли твердив, що ,,на Сході Европи нема совєтської домінації". І Картер і Форд — люди розумні, але, мабуть, перечулена особиста амбіція не дозволяє їм признатися до помилок, за які заплатили прогрою у президентських виборах.

Зате ось в останніх днях ми мали приклад державницької мудрости члена Уряду Джіммі Картера, його дорадника у справах крайової безпеки, Збіґнєва Бжезінского, який на сторінках ,,Ню Йорк Таймсу" з 30-го листопада ц. р. висловив гостру критику на адресу Демократичної партії, членом якої був і є та від якої не відрікається. Проте, залишаючись надалі демократом, перестерігає свою партію, що вона ,,мусить покинути свій заляканий підхід до розглядання експансії совєтської збройної сили та совєтських впливів". Збіґнєв Бжезінскі виправдує своєю теперішньою критикою Демократичної партії і деяких своїх міністерських колеґ загальну думку, що він був /і ще є/ найвидатнішою і найпозитивнішою постаттю в Уряді президента Картера. Він закидає без ніяких прикрас власній Демократичній партії, що вона ,,занадто м'яка" у підході до Совєтського Союзу. Він закидає своїм однопартійцям, що ,,в останніх чотирьох роках багато демократів були зачмелені досвідом В'єтнамської війни, саме тому, що їхня партія була відповідальна за політику, яка довела до катастрофи."

Ствердження правди

Такого ствердження історичної правди про вину у прогрі В'єтнамської війни не зробив дотепер ні один американський активний політик. Ніхто інший, тільки демократичний президент Линдон Джонсон із своїми недолугими ліберальними дорадниками завинив, що цілий В'єтнам, включно із Південним В'єтнамом, Ляосом і Камбоджею, опинилися під комуністичним правлінням: спершу препоганою стратеґією і тактикою, балакунством, що підбадьорювало ворогів, врешті відмовою Демократичного Конґресу допомогти Південному В'єтнамові дальшими доставами зброї в оборонній війні проти комуністичного агресора. Це цікавий парадокс, просто історичний феномен, що власне демократичні президенти — Рузвелт, Труман, Кеннеді і Джонсон — за нашої пам'яті мали відвагу вести війну /Кеннеді тільки проголосив бльокаду морських шляхів до Куби/ — і не вміли доводити розпочаті добрі дії до переможного кінця. І Вудро Вілсон врятував інтервенцію Америки в Першій світовій війні Західню Европу від воєнної катастрофи, але не вмів переконати переможців на Версальській конференції, щоби не перетягали струни і не провокували своїми безскрупульними постановами, санкціями і заборонами, до створення атмосфери ненависти і бажання пімсти, — що було головною причиною народження націонал-комунізму в Німеччині і фашизму в Італії та вибуху Другої світової війни.

Збіґнєв Бжезінскі признає, що його і президента Картера зусилля примирити боротьбу за права людини із збереженням американської збройної потуги стрічали поважний спротив внутрі самого Уряду та з боку Демократичної партії, яка боялася, що кожне суперництво з Совєтським Союзом у ділянці зброєння і впливів у широкому світі доведе до холодної війни — якої демократи боялися і не хотіли...

Це добре, що З. Бжезінскі заповів, що після того, як владу перебере республіканський Уряд Роналда Реґена він вірогідно вернеться на своє попереднє стано-

(Закінчення на стор. 3)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи в тюрмах було добре співжиття між в'язнями українцями, жидами*, москалями, балтійцями, кавказцями, азіятами? З ким українці найкраще співпрацювали?

ВІДПОВІДЬ: У тюрмах, скільки я знаю, між політв'язнями різних національностей майже не було незгод на національному ґрунті. Українські політв'язні найкраще співпрацювали з жидівськими політв'язнями. В усіх протестних акціях у табірній тюрмі Сосновка брали участь усі національності і, як правило, українці та жиди.

У світлі цих фактів хочеться сказати кілька слів про відносини українців та жидів у Америці.

Національна ворожнеча — це знаряддя пригноблювачів — її розпалювала на території України саме російська імперія. Тому тверезо і реально думаючі політики ніколи не робили і не роблять у своїй діяльності ставку на розпалювання національної ворожнечі. Сумний кінець III-го Райху — наочний тому приклад.

Однак, як не дивно, у середовищі жидівської еміґрації є певні кола, які звинувачують у антисемітизмі цілі нації. Поширюється леґенда, що українці, як нація, — антисеміти. На жаль, цю расистську за своєю природою думку (звинувачення цілої нації, як це робив Гітлер щодо жидів) поділяє і поширює дехто з дисидентів, заявляючи, що це правда.

Про те, що це неправда, свідчать такі факти. Жидівські погроми до революції 1917 року засвідчено на тих теренах України, які були у складі царської Росії. У Галичині, яка була у складі Австрії, таких погромів не зафіксовано. Чи це не яскравий доказ того, хто був натхненником та організатором погромів. У Австрії не було ,,смуги осідлости" для жидів не було там і ,,Союзу русского народа", який організовував погроми. Це все було у Росії. Царська Росія примусово селила жидів на Україні, а потім організовувала там погроми. До організації погромів в Україні до революції не причетна жадна українська організація. Це робив ,,Союз русского народа". Зате відомо, що письменник Короленко своїм особистим авторитетом не допустив до погрому у Полтаві.

Велике число погромів під час революції лежить на совісті білоґвардійців. Про цей факт певні жидівські кола так само чомусь не згадують.

Під час Другої світової війни винищення жидів в Україні організовувала німецька влада. Там, де була українська влада — на теренах котрольованих ОУН — УПА — жидівські погроми не зафіксовані. Навпаки, відомо, що саме в УПА жиди знаходили притулок і рятунок.

До посередньої участи у своїх акціях німецька влада примушувала і місцеву українську поліцію, так само, як і жидівську поліцію, яка брала посередню участь у акціях, а подекуди і безпосередню. Невже ж факт участи жидівської поліції у цих акціях дає нам право перекладати вину з організаторів знищення на сліпих його виконавців? Чому примусовість береться до уваги у випадку жидівської поліції і не береться під увагу у випадку української поліції? Адже і ті і ті мали у німців однакові ,,права".

Дуже точно про це пише проф. М. Білінгслі в ,,Українському Тижневику", ч. 23, 22-го листопада.

,,Суд на Осідачем, українським поліцаєм, звинуваченим у сприянні німцям винищувати жидів, породив ворожість між українцями та жидами у Місті Братньої Любови...

Нам прикро, що місцева преса, а надто редактори двох провідних газет дозволили своїм репортерам, якнайменше обізнаним із II-ою світовою війною в Европі, перекручувати факти і події, які мали місце за тих часів.

Заголовки та інформація у статтях переконували читачів, нібито українці юдофоби та помічники нацистів. Факти свідчать якраз протилежне. За останніми даними на додаток до мільйонів жидів німці знищили 5,2 мільйона українців, 3,2 мільйона поляків, 1,5 мільйонів білорусів і коло чверти мільйона циган...

Я покинула Україну з моїми батьками у 1945 році малою дівчинкою, але мою пам'ять зберегла деякі факти що стосуються жидівсько-українських відносин... Це було у місті Долина на підгір'ю Карпат...

Ми їхали повз українську католицьку церкву і я помітила великий плякат із списком коло 50 імен. Я спитала батька, що це за плякат. Він довго вагався, і, озираючись по сторонах, щоб упевнитись, що його ніхто не чує, сказав мені, що це були імена провідних місцевих українців, яких повісили перед церквою за те, що українці міста та довколишніх сіл сприяли жидам врятуватись..."

Навряд чи до цього потрібні коментарі.

Розпалювання національної ворожнечі, яку розпочали деякі філядельфійські газети не є свідченням їхньої великої мудрости та об'єктивности. Ненависть — поганий порадник у будь-якому ділі, а національна ненависть тим більше. І той, хто всупереч об'єктивним фактам прагне її розпалювати, хай пригадає сумний кінець політичних рухів, які на таку національну ненависть спиралися.

*. Автор вживав назву ,,єврей", але згідно з правилами ,,Свободи" редакція змінила цю назву на ,,жид".

Ярослав Гайвас

ГОСПОДАРСЬКИЙ ФЕНОМЕН ЯПОНІЇ

Майже фантастичний господарський розвиток Японії після Другої світової війни приписують різним причинам. І причин тих напевно було більше. Скинена з вершка райдужних надій, які Японії обіцювала здійснити її збройна сила, країна опинилася на дні такого упадку, з якого мало хто піднявся б, а Японія піднялася, та ще й як! Вона ж немає власних енерґетичних засобів, з яких на сьогодні головним є нафтова ропа; не має власної сировини; все мусить привезти з чужих країн і добре за це заплатити. Ціла життєва дійсність Японії в перших тижнях і місяцях після війни — це неначе приготована сцена до загальної прострації, всебічного упадку, в якому тільки довгий час може залічити рани й відродити надії. В Японії сталось інакше. Селяни взялися до своїх рал; робітники почали відбудовувати зруйновані американськими бомбами варстати; старшини, які ще вчора вели свої когорти у смертельний бій, засукали рукави й взялися до відбудови зруйнованого.

Одначе японський феномен не вичерпався тодішнім зусиллям, яке вивело Японію на вершок господарської потуги. Той феномен проявляє себе й сьогодні. Саме тепер ЗСА знаходиться в господарській рецесії, з якої може є недалекий вихід, а може це тільки коротка передишка, після якої знову зростуть господарські клопоти. Другий великий господарський комплекс — Західня Европа — також входить у господарський застій. Хоч він, як надіються, буде недовгий, але він неминучий. Велика Британія борсається у великих клопотах і суперечностях, не зважаючи на подивугідні зусилля прем'єра Марґарети Тачер; французький президент Валєрі Жіскар д'Естен приготовляє французьку націю на господарські труднощі; німецький канцлер Гельмут Шмідт, соціялістичний господарник, який зумів знайти життєву синтезу соціялістичних теорій і конечностей капіталістичної системи, ствердив, що ближчий рік буде роком господарського спаду. А японський прем'єр Зенко Сузукі на тлі тих невеселих господарських перспектив заговорив про недалекі господарські успіхи Японії.

Сузукі відбув інтерв'ю з японською пресою, яке одночасно передала японська система телебачення. Він ствердив зростаючі клопоти Японії на енерґетичному відтинку, але закінчив свої завваги приблизно ось як: японський уряд і японські підприємці поробили всі потрібні заходи для того, щоб дати собі раду і з цими енерґетичними труднощами. Простеньке ствердження, але воно носить у собі велику частину того, що є підставою японських успіхів. Над сучасною господаркою індустріяльних країн домінує інфляція, з якою кожна країна бореться по своєму й дотепер ще не знайшла ліку на ту велику й дуже небезпечну у випадку тривалого існування недуґу. В Японії також є, інфляція. Сузукі сказав: На жаль, нам не вдалося втримати зросту цін для споживання в заплянованих 6,4 відсотка в річному відношенні. В листопаді детальні ціни в окрузі Токіо зросли на 7,7 відсотка в річному відношенні й можливо не ми зможемо втримати на протязі цілого року на заплянованих відсотках.

Справді: в ЗСА інфляція становить біля 13 відсотків у річному відношенні, в Англії — близько 20 відсотків, в Японії — менше як половина американської інфляції! Та ще й до того Сузукі додав: згідно з обрахунками й передбачуваннями Банку Японії, емісійного центрального банку країни, в 1981 році детальні ціни, тобто ціни, що їх платитиме консумент впадуть на коло три відсотки у річному відношенні. До цього ще треба додати: Агенція Економічного плянування, центральна плянувальна й координаційна господарська установа Японії, авторитетові якої піддаються без вийнятків всі великі і малі японські приватні підприємці, в своїх передбачуваннях на 1980 рік ствердила, що господарське життя в Японії в згаданому році піднесеться на 5,3 відсотка в річному відношенні, що буде чималим покращанням з біжучим роком, який дав тільки 4,8 зросту. Цей зріст узгляднює вже інфляційну підвишку цін, отже буде це реальний, а не тільки цифровий зріст.

Очевидно, що кожному цікаво знати, де є причина цього. Частинно відповів на це питання сам Сузукі у своєму інтерв'ю. Причинами успіхів, сказав він, є: контрольований і втримуваний у намічених рамах зріст монетарного обігу, дереґуляція відсоткової стопи, натиск на стабілізацію цін, а є ще й інші, не монетарні причини. Цими причинами — треба додати від себе — є між іншими те, на що він вказав на самому початку, а саме — тісна й гармонійна співпраця державних чинників з господарським світом, дисципліна підприємця в загально прийнятих державних рамах, продуктивність і дисципліна праці робітника, почуття соціяльного обов'язку й соціяльна відповідальність підприємця і довір'я між ним і консументом

Іван Флис
головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(11)

Але тепер вернімося на залю конгресових нарад. Палке слово о. шамб. Роберта Москаля, предсідника Союзу Українських Католиків ,,Провидіння", та заклик до єдности, братерської любови і толеранції не допомогли. Більшість проголосувала проти внеску, щоб Номінаційна комісія зійшлася знову та змінила свої рекомендації.

Цілком зліва в залі сидів д-р Лев Добрянський. Довкруги нього були такі особи, як касир Українського Братського Союзу Едвард Попель та інші. Вони закликали його, щоб ,,рятував Конґрес" та висловив свою думку щодо рекомендацій Номінаційної комісії. Його ельоквенція вже не раз охолоджувала темпераменти на конвенціях і засіданнях УККА. У цій стадії він був ще єдиною нашою надією.

Д-р Добрянський встав, щоб говорити і як він підходив до голосника за президіяльним столом, за ним слідкувала кожна пара очей в залі нарад. Як він почав говорити, на залі була абсолютна тиша.

Д-р Добрянський звернувся до делеґатів кажучи, що відступлення від ротаційної системи треба було обговорити місяці перед Конгресом на форумах УККА. Це не повинно було вискочити на таємній нараді під час XIII Конгресу. Д-р Добрянський заявив приватно деяким відомим особам, які з черги передали це мені, що він не прийме кандидатури на президента УККА, якщо ротаційна система не залишиться непорушною. Він пропонував, щоби Номінаційна комісія пішла знову до своєї кімнати нарад та повернулася з відповідною компромісовою розв'язкою.

Мене поінформовано, що коли Номінаційна комісія пішла знову на нараду, щоб встановити чи можна дійти до компромісу, д-р Добрянський промовляв до Комісії та хвалив американську двопартійну систему і ролю українських братських союзів в житті американсько-української громади. Він закликав до збереження ротаційної системи і пропонував, як компроміс, щоб ,,Провидіння" і Українська Народна Поміч найменували Ігната Білинського, як їхнього репрезентанта на пост екзекутивного віцепрезидента в їхній черзі в ротації.

Тоді голова Номінаційної комісії Л. Футала поінформував д-ра Добрянського про останній і остаточний компроміс, на який провід Визвольного Фронту був готовий погодитись без голосування. Д-ра Добрянського повідомлено, що Ігнат Білинський повинен бути екзекутивним віцепрезидентом УККА перших два роки на місцях Народної Помочі і ,,Провидіння", бо як повідомлено, ці два братські союзи не мали бажання брати участи у ротаційній системі в майбутньому. Український Народний і Український Братський Союзи можуть поділитися між собою останніми двома роками. Але, щоб не було непорозуміння, І. Білинський займатиме такий пост тільки як представник Організації Оборони Чотирьох Свобід України (що є частиною Визвольного Фронту), а не як представник УНПомочі і ,,Провидіння".

Номінаційна комісія знову появилася на залі нарад. Володимир Сохан і Мирослав Чаповський поінформували нас про намірений компроміс при вході до залі нарад, де делеґації УНС і УБС були зібралися для консультації в останній хвилині.

Компроміс виголошено перед усіми делеґатами, але без наголошень, що п. Білинський виконуватиме перші два роки обов'язки екзекутивного віцепрезидента УККА як репрезентант Організації Оборони Чотирьох Свобід України.

Компроміс сам по собі виглядав на підхожий. Але Іван Олексин і я з ним вважали, що ,,компроміс" є справою ,,давати і брати". Що ж давав Визвольний Фронт? НІЧОГІСІНЬКО! Він тільки брав усе, що міг, на рахунок братських Союзів. У порозумінні з нашими делеґатами ми погодились не прийняти запропонований ,,компроміс". Мене делеговано, щоб я говорив. Конгресовим делеґатам я вияснив:

Коли ми говоримо про ротацію, то ми говоримо про принцип, а не про особу чи основи. Цей принцип ротації обстоює факт, що предсідники чотирьох братських Союзів мають право брати участь у ротаційній системі виконування обов'язків екзекутивного віцепрезидента УККА. Цей принцип ротації був побудований на ідеї, що голови наших чотирьох Союзів є найбільш кваліфіковані на такий пост з уваги на їх репрезентативні становища в наших Союзах. Ми, Український Народний Союз і Український Братський Союз, здаємо собі справу з того, що коли ми не оборонимо наших традиційних прав і привілею та віддамо два роки цього ротаційного періоду нашим політичним супротивникам у цій справі в цьому часі, тоді на чергових Конґресах нам відберуть усі чотири роки наступства на згаданий уряд. На випадок, якщо два українські Союзи готові зрезиґнувати зі своєї відповідальности відносно того уряду під час наступної чотирирічної каденції, тоді Український Народний і Український Братський Союзи готові прийняти відповідальність цього уряду, виконуючи його кожний по два роки часу.

Із згаданих вгорі причин, УНС і УБС зобов'язані відмовитись від участи у цьому так званому ,,компромісі".

Пан Футала тільки другий після В. Мазура у черзі членів проводу Визвольного Фронту, обурився нашою відмовою брати участь у запропонованому компромісі, але також можливо, що він внутрі був врадуваний цією відмовою. Він негайно цілком відтягнув пропозицію компромісу та закликав до голосування над початковою пропозицією, яку предсідник негайно поставив під голосування та яка була схвалена великою більшістю голосів. Ці, що протестували, не брали участи в голосуванні. Д-р Футей проголосив, що пропозицію Номінаційної комісії прийнято одноголосно. ,,Одноголосно!" — сказав він. Прикладно! До Екзекутиви обрано чотирьох: д-ра Лева Добрянського на президента, Ігната Білинського на екзекутивного віцепрезидента, Євгена Івашкова на секретаря і Івана Базарка на екзекутивного директора. Як чудово, що українці можуть виказатись такою єдністю! Опозиція, яка не взяла участи в голосуванні, почала опорожнювати залю, пригнічена смутком і нудьгою. Я взяв свій маленький магнітофонний записник ,,Соні" і свій підручник ,,Робертс Рулс оф Парляментарі Просіджур" (Правила парляментарного поступування Робертса), защепнув свою течку та вимаршував із залі нарад прямо серединою делеґації Визвольного Фронту, дивлячись на стелю, щоб не глядіти в очі тих, з якими за останніх понад 25 років нав'язав приязнь.

Поза залею конґресових нарад мене зустріли насамперед делеґати УНСоюзу, які знову потвердили свою підтримку нашої нової ролі в українсько-американській громаді. Інші, що також вийшли з нарад, гратулювали нам за наше становище. Дехто мав сльози в очах. На обличчях інших були усмішки. ,,Нарешті!" УНСоюз досить довго приголублював їх у ,,Свободі" та ,,Українському Тижневику" — казали ще інші. Мені подало руку щонайменше 100 делеґатів, усі міцно стискаючи мою руку.

Ми всі здавали собі справу, що кінчалася одна доба для УККА і для цілої українсько-американської громади в З'єднаних Стейтах Америки. УККА остаточно опинився в руках одної політичної партії. УККА був підкорений і більшість громади обернулася спиною до підкорення. ,,Вони здобули тільки самі себе" — казали люди, чи — як сказав гетьман Мазепа — ,,самі себе звоювали".

(Продовження буде)

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАКЛИКИ губернаторів Гю Кері з Ню Йорку і Брендана Бирна з Ню Джерзі, щоб населення заощаджувало воду, великих ощадностевих результатів покищо немає. Проти зарядження посадника Кача, щоб ресторани подавали воду до столів тільки на виразне бажання гостей, запротестували лікарі, які кажуть, що американці і так замало п'ють води в наслідок чого багато осіб хворіють на нирки, жолудок, міхур й інші хвороби. Вода, на думку лікарів, важливий середник головно для осіб старшого віку, які повинні пити більше води, щоб відповідно сполокувати нирки та інші частини організму.

ПРИЄДНАЙТЕСЬ ДО ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

ОУН і АБН...

(Продовження зі стор. 1)

ших поневолених націй, про варварські злочини російських народовбивців. Перегляд цієї документації зреферувала Слава Стецько, член ЦК АБН, яка була теж членом президії прес-конференції. В прес-конференції взяло участь біля 150 запрошених різнонаціональних гостей.

Пресову конференцію відкрив представник політичної партії Аліянца Популяр, сеньйор КіркПатрік, визначний співпрацівник колишнього міністра інформації, тепер голови партії, Фраґа Іррібарне, визначного лідера еспанського парляменту.

До президії конференції були запрошені — інж. д-р М. Гичка, що був модератором і одночасно перекладачем; делегати Болгарії, Румунії і Словаччини; член СУВФ і член Президії СУБ-у Ярослав Деременда; голова Европейської конференції СУМ Віра Гайдамаха; голова КУ СУМ Великої Британії Ярослав Рутковський і Аскольд Крушельницький, який реферував про героїчну боротьбу афганських мучігадинів і значення афганськo-української співпраці.

Усі некомуністичні учасники Мадридської конференції отримали вже раніше не лише меморандуми ОУН і АБН, але серед многогранної документації доповідь Патріярха Йосифа І-го про переслідувану Українську Церкву і великої ваги документ Івана Кандиби про його страдницький шлях,— цей документ Іван Кандиба просив довести до відома всього вільного світу,— і Звернення 18-ти українських борців до Об'єднаних Націй.

Над з'ясованим становищем ОУН і АБН розгорнулася широка дискусія і учасники ставили запити, на які отримали вичерпну відповідь. Пресова конференція, після трьох годин закінчилася однохвилинною мовчанкою на вшанування пам'яти поляглих героїв в боротьбі проти Росії і большевизму. Делеґат Румунії подякував голові ОУН Ярославові Стецькові за оборону Україною незалежности всіх поневолених народів.

Демонстрація і голодівка

У вівторок, 11-го листопада, опівдні на площі Пляза де Саградос Корасонес в центрі Мадриду, недалеко Палати Конґресів, де проходила Конференція безпеки і співробітництва, відбулася демонстрація АБН і ОУН, в якій взяла участь українська громада в Еспанії, українські представники з інших країн Европи й Америки, численні члени СУМ, представники Болгарії, Словаччини і Польщі й інших поневолених народів, як теж багато еспанських друзів, яких здобула невелика українська громада в Еспанії для справи визволення України. Похід відкрили прапороносці АБН, України, Болгарії й інших поневолених народів; за ними слідували голова АБН Ярослав Стецько, член ЦК АБН Слава Стецько, член президії СУВФ Ярослав Деременда, представники поневолених народів Болгарії, Словаччини, Польщі і інших.

Десятки транспарантів з написами „За самостійність України", „За розвал Російської імперії", проти переслідування Церков, за звільнення українських політичних в'язнів, зокрема Юрія Шухевича, Левка Лук'яненка, Оксани Попович і інших, а передусім — членів ОУН і УПА; за ліквідацію концтаборів, за незалежність Словаччини, Болгарії й інших народів. Численні фоторепортери преси і телебачення фільмували демонстративний похід. Сумівки і діти українських родин в Еспанії роздавали тисячі летючок, в яких пояснювалося мету демонстрації. Еспанці з великим заінтересуванням читали ці пояснення, виявляючи виразні симпатії до українських цілей.

Уважлива і тактовна еспанська поліція годинами стримувала вуличний рух для наших маршуючих колон. Еспанське телебачення на двох каналах двічі того дня передавало обширний репортаж і фільмові кадри з демонстрації, ставлячи в осередку уваги Україну, відразу після звідомлення про безуспішні переговори з совєтами щодо програми Мадридської конференції і вказуючи на страх Москви перед розглядом її злочинів в поневолених нею країнах і тепер в Афганістані.

Фільмові кадри еспанського телебачення про цю демонстрацію перебрало англійське БіБіСі і німецька та французька телевізійні станції.

Серед демонстрантів були з-за океану разом з іншими Ніна Строката-Караванська, Валентин Мороз, Ірена Книш, Юрій Книш; а з Англії — Ніна Марченко, Михайло Рева ій інші.

Демонстрацію закінчили коротким словом: Слава Стецько — українською мовою і англійською, Ліда Покорна — по-словацькому, Віра Гайдамаха — по-українському, Валентин Мороз — по-українському, Теодор Барабаш — по-еспанському, Аскольд Крушельницький — по-англійському, Зенон Коваль — по-французькому, Ю. Радловскі — по-польському й Орест Дебрицький — по-німецькому. Демонстрацію закінчено українським національним гимном.

Після демонстрації продовжувано протестну голодівку проти поневолення Москвою України й інших народів і проти визнання цього стану Гельсінкськими домовленнями. Голодівка відбувалася на сходах церкви на тлі транспарантів, які вказували на уярмлення України й інших народів в національному, політичному, релігійному, культурному, соціяльному й інших відношеннях, зокрема на голодовий геноцид України, перемішуванню населення й депортації на Сибір народів та загнання в катакомби українських та інших Церков. Під час голодівки українська молодь, сумівці і діти українсько-еспанських родин знову роздавали летючки АБН. Прохожі еспанці, а теж японці, англійці, американці, французи, німці, китайці та інші з зацікавленням слухали вияснювання української молоді про становище України та її боротьбу.

В голодівці брали участь, між іншими, зі старших Слава Стецько, Ярослав Деременда, Ніна Марченко, Михайло Рева, сумівці і сумівки.

Опікувалися голодуючими п-во Барабаші з сином Михайлом і дочкою Сонею, авторкою інформаційної брошури еспанською мовою, виготовленої спеціяльно з приводу Мадридської Конференції, на тему „Україна в боротьбі за самостійність", п-во Тріски і п-во Романики з донькою Олею.

Голодівку закінчено відспіванням „Не пора".

В п'ятницю перед обідом відслужено екуменічну Панахиду і Богослужбу в інтенції поневолених народів і за душі поляглих героїв, за самостійність і свободу в тій самій Церкві, перед якою відбувалася голодівка.

Вже в понеділок 10-го листопада газета „Пуебльо" вмістила обширну статтю під заголовком „Україна — велика неприявна", в якій між іншим подала плян дії АБН і ОУН в Еспанії, підкреслюючи, що промовлятиме останній голова уряду незалежної України на українській землі.

Щоденник „я" з середи 12-го листопада на двох повних сторінках подав світлини з українських демонстрацій, підкреслюючи, що конференція в Мадриді перетворилася в один великий світовий протиросійський протест, підкреслюючи ролю України і АБН в тому.

„Діяріо"16, також із середи, присвятив дві сторінки демонстрації і пресовій конференції, наголошуючи, що АБН вимагає припинити політику детанту. Тут були надруковані кадри з демонстрації з головою АБН Ярославом Стецьком з численними транспарантами і великим заголовком: „Борці всіх народів, поневолених в СССР, і Варшавського пакту проти Конференції". „Всюди домінує клич — Хай живе вільна Україна."

Газета процитувала основні думки із заяви голови ЦК АБН Ярослава Стецька і відповіді на запити під час пресової конференції. Опублікувала теж світлину лотиського священика, який на знак протесту Гельсінкського визнання статусу кво — поневолення совєтами Балтики — перетяв собі жили. Газета підкреслювала, що такими є люди Антибольшевицького Бльоку Народів.

„Ель Альказар", теж із середи 12-го листопада, вмістив 2 сторінки світлин з демонстрації, між іншим з написами на транспарантах і світлинами Юрія Шухевича, Левка Лук'яненка і головними гаслами АБН, як теж зі знімкою згаданого лотиського священика.

„Інформаціонес" з вівтірка 11-го листопада вмістила світлину голови АБН Ярослава Стецька з широким звідомленням його заяви на пресовій конференції, і оголошення голодівки.

Теж „АВС" вмістило матеріяли про протестну акцію ОУН і АБН проти Мадридської конференції.

Ціла низка інших газет аналогічно реагувала на пресові заяви ОУН — АБН, на демонстрацію і голодівку; серед них, як приклад, лондонський відомий щоденник „Тайм" також помістив кореспонденцію про цю саме українську акцію.

Мудра самокритика

(Продовження зі стор. 2)

вище професора Колюмбійського університету, але не виречеться дальшої активної участи у громадсько-політичному житті. Своїм — побіжно і дуже загальниково згаданим тут — інтерв'ю З. Бжезінскі доказав ще раз, що він є першорядним знавцем суті совєтської імперії і комунізму та потреби позбутися страху перед тією імперією. Він був і є проти потурання Совєтському Союзові в щораз дальшому поширюванні своїх впливів у широкому світі. Він погоджується, що пасивність З'єднаних Держав супроти захоплювання впливів на африканському континенті руками кубинського сателіта, чи супроти совєтської агресивної політики супроти Етіопії були помилками, які заохотили Москву до дальших експансивних актів. Але льояльно боронить президента Картера проти скидання на нього, Картера, вини за всі ті помилки бо, мовляв винуватими були ті члени Уряду, які займалися тільки окремими справами а не цілістю політики СССР /„Ню Йорк Таймс" додає від себе, що це, мабуть, стосується колишнього державного секретаря Сайруса Венса/ — і що винуватим є цілий східньоамериканський демократичний лібералізм, хоча Бжезінскі не називає його по імені.

ми не маємо паралель, щоби лідери наших партій признавалися до помилок. Вони „непомильні" і в цьому наше нещастя.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР відбув, в атмосфері міжнародного напруження пов'язаного з подіями в Польщі, своє мабуть останнє у його каденції засідання з кабінетом. Засідання відбулось у середу, 3-го грудня ц. р., з участю віцепрезидента Волтера Мондейла і майже всіх членів Уряду та Першої Лейді Розалин Картер, яка в минулому дуже часто брала участь у таких засіданнях, щоб бути поінформованою про всі міжнародні і внутрішньо-американські справи.

ПРЕЗИДІЯ
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

з великим смутком повідомляє, що 4-го грудня 1980 р., на 88-му році життя, у Філядельфії, Па., помер видатний український письменник

бл. п.

АНАТОЛІЙ ЯКОВИЧ ГАК
(АНТОША КО, МАРТИН ЗАДЕКА)

Відійшов від нас талановитий повістяр, гумурист, драматург і мемуарист, кол. член Спілки Селянських Письменників „Плуг", пізніше — Спілки Письменників України, а в еміграції — Об'єднання Українських Письменників „Слово".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться: у п'ятницю, 12-го грудня 1980 р., о 7-ій год. вечора в церкві Св. Покрови у Філядельфії — ПАНАХИДА. У суботу, 13-го грудня 1980 р., о год. 9-ій ранку в церкві Св. Покрови — СЛУЖБА БОЖА, а опісля виїзд на український цвинтар в С. Бавнд Брук, Н. Дж., де о 1-ій год. по пол. відбудеться ПОХОРОН.

Вельмишановній Дружині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

Президія ОУП „Слово"

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 7-го грудня 1980 року, на 62-му році життя, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО І ЗЯТЬ

бл. п.

СТЕПАН МАЗУРОК

ПАНАХИДА у п'ятницю, 12-го грудня 1980 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 Іст Тейбор Рд., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу, 13-го грудня 1980 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви Благовіщення Преч. Діви Марії в Мелровз Парк, а опісля на цвинтар на Факс Чейсі.

Горем прибиті:
дружина — ІВАННА
доньки:
МИРОСЛАВА ГИЛ з мужем ІВАНОМ
ГАЛИНА РЕЙ з мужем АНАТОЛІЄМ
внуки — ІВАСЬ, ДАНУСЯ і СТЕПАНЧИК
теща — МАРІЯ КУЦІЙ
Свати і Родина в Україні

Замість квітів на могилу, пожертви просимо слати на Іконостас в церкві Благовіщення ПДМ у Мелровс Парку, на Суспільну Службу Комбатантів, або розбудову „Тризуба".

Український Хор „Думка" в Ню Йорку

в смутку повідомляє своє Членство і Громадянство, що в четвер, 4-го грудня 1980 року, відійшов у Вічність

бл. п.

Інж. ІВАН ЖУКОВСЬКИЙ

кол. дириґент жіночого хору „Думка", організатор і дириґент „Молодої Думки", дириґент Оркестри Думки та був. голова Хору.

Нерхай чужа земля буде Йому легкою.

Вельмишановній Дружині і Родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Управа Хору „Думка"

Ділюся сумною вісткою з Друзями, Знайомими і Громадянством, що у четвер, 4-го грудня 1980 року, помер на 87-му році життя, мій Дорогий і Незабутній ЧОЛОВІК

бл. п. письменник

АНАТОЛЬ ГАК
(І. АНТИПЕНКО)

драматург, белетрист, автор численних фейлетонів і гуморесок, які підписував псевдонімом Антоша Ко, колишній член Спілки Письменників України і Українського Товариства Драматургів та Композиторів.

На еміґрації — член Об'єднання Українських Письменників „СЛОВО", автор кількох книжок, а між ними і книжки автобіографічних спогадів „Від Гуляй-Поля до Ню Йорку". Знаний фейлетоніст Мартин Задека, чиї фейлетони впродовж 25-ти років друкувались в газеті „Українські Вісті" (Новий Ульм, Німеччина).

ПАНАХИДА буде відслужена у п'ятницю, 12-го грудня 1980 р., о 7-ій год. вечора в церкві Св. Покрови, ріг 12-ої вул. і Оак Лейн у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН у суботу, 13-го грудня 1980 р. з церкви Св. Покрови, де о год. 9-ій буде відправлена ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА, а відтак на український православний цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на домовину, прошу жертвувати на Українську Вільну Академію Наук або Будинок Культури у Бавнд Бруку, Н. Дж.

З глибоким смутком —

дружина ВАСИЛИНА

З великим болем і жалем ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що в неділю, 7-го грудня 1980 р., о год. 6:15 вечора, ненадійно, по короткій недузі відійшла у Вічність, наша Найдорожча СЕСТРА І ТЕТА

св. п.

МАРІЯ ДЖУМИҐА

ур. в Бродах, Україна.

На рідних землях працювала як учителька і виховниця дітей й молоді, що й продовжувала в Мітенвальді, Німеччина і ЗСА від 1849 р. при парафії свв. Петра і Павла в Людлов, Масс.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в Людлові в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла, а ПОХОРОН на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., в четвер, 11-го грудня 1980 р., о год. 4-ій по пол.

Про молитви за душу Покійної просить, горем опечалена Родина:
сестра — МАРІЯ БОГДАН
сестрінка — ЛЮБА МИХАЛЕВИЧ з родиною
братанки:
БРОНИСЛАВ БОГДАН з родиною
МИКОЛА БОГДАН з родиною

Замість квітів, проситься складати пожертви на Товариство Св. Софії та Український Патріярхат.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ПОДЯКА

Дирекція Пластової Фундації в Ню Йорку
складає щиру подяку
Д-РОВІ І. ФЛИСОВІ
за дотеперішню, а
Д-РОВІ А. ЛОЗИНСЬКОМУ
за теперішню безкоштовну працю та професійні поради.
ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ в НЮ ЙОРКУ

Відбулася студентська демонстрація в Оттаві

Оттава, Онт.(СУСК). — У п'ятницю, 7-го листопада, відбулася студентська демонстрація під будинками парляменту в Оттаві. Понад 200 студентів українського, литовського, жидівського, лотишського та мадярського походження взяли участь у цій демонстрації. Демонстрація відбулася із ініціятиви Союзу Українського Студентства Канади (СУСК) та українських студентських клюбів при Торонтонському та Оттавському університетах.

Ціль цієї демонстрації — примусити канадську делегацію, яка їде до Мадриду, твердо поставитися проти недотримування умов людських прав Гельсінкських угод у Совєтському Союзі та в Східній Европі.

У вівторок, 11-го листопада ц. р., почалася конференція в Мадриді, щоб перевірити дотримування Гельсінкських угод. Одна з трьох головних справ, укладених у цих угодах, — це повага людських прав.

Це вже друга конференція, скликана, щоб перевірити дотримування Гельсінкських угод. Перша відбулася три роки тому в Беоґраді. Одначе, через делікатність „детанту", справу недотримування людських прав у Совєтському Союзі не порушено. Саме тому українські студенти вважали, що мусіли запобігти повторенню цього „недогляду". Як громадяни країни, що підписала угоди, студенти вважали своїм обов'язком натискати на свій уряд, щоб зайняти рішуче становище в справі застосування людських прав на конференції в Мадриді.

Тому, що Совєтський Союз постійно не дотримував і не дотримує умов про людські права Гельсінкських угод від часу підписання їх у 1975 році, в 1976 році громадські групи створилися у Москві, Україні, Литві, Грузії та Вірменії. Всі мали спільну мету, а саме: допильнувати дотримування умов людських прав Гельсінкських угод у своїх країнах. Ці групи вели свою працю, додержуючися совєтських законів, але все ж таки вони зазнають жорстоку та нелюдяну репресію.

Доля Української Гельсінкської групи та її переживання — це приклад совєтської рішучости примусити ці групи до мовчанки. Українська Гельсінкська група від самого початку створення, у листопаді 1976 року, поставила собі чотири головні цілі: а) освідомити українську громаду з універсальною Заявою Людських Прав Об'єднаних Націй; б) розвинути справу дотримування Гельсінкських угод в УССР; в) домагатися окремої делегації від України на майбутні конференції перевірювання Гельсінкських угод та г) розвинути необмежену та вільну передачу інформацій та ідей поза границями України. Крім цього, ця група займається перевіркою видань та збиранням документального свідчення недотримування умов людських прав в українській республіці. В останній своїй декларації Українська Гельсінкська група закликала Об'єднані Нації офіційно ствердити, що Україна — колонія совєтів та почати процес деколонізації.

Уряд СССР намагався унеможливити діяльність цієї групи всілякими засобами — досліджуванням, інтероґаціями, звільненням з роботи і навіть послідовними арештами членів групи. Саме тепер вісім із десятьох засновуючих членів сидять у в'язницях. Не зважаючи на це, група збільшилася до 36 членів, хоч більшість з них приєдналася, коли вже були ув'язнені. У наслідок того, їх діяльність не проявляє бажаної активности. Студенти вірять, що, якщо ця справа не буде обговорена та введена до відповідного висновку, зусилля та посвята членів цієї групи будуть даремними.

Також вважали, що студенти східньоевропейського походження в Канаді повинні спільно демонструвати в обороні людських прав у країнах східньої Европи та в Совєтському Союзі, щоб виразно звернути увагу канадському урядові, що молодь Канади дбає про цю справу та надіється, що урядові представники в Мадриді засуджуватимуть совєтські недотримування людських прав.

Тіна Гаврилишин, референт людських прав при Українському Студентському Клюбі в Торонтонському університеті, сконтактувалася з різними етнічними клюбами при Торонтонському університеті. Представники студентства мадярського, жидівського, литовського, лотишського та українського походження зійшлися та створили Канадську Коаліцію для Сприяння Гельсінкським Угодам. Головою цієї Коаліції обрано віцепрезидента СУСК-у Григорія Гамару. Коаліція вирішила представити канадському урядові та канадській пресі заяву, наводячи точні приклади недотримування людських прав в СССР та в країнах Східньої Европи.

У цій заяві студенти вимагали, щоб канадський уряд офіційно ствердив, що існує рух спротиву в СССР та в країнах Східньої Европи, та щоби згідно з Гельсінкськими Угодами совєтський уряд припинив безпричинні арешти українських дисидентів та звільнив тих, які сидять у тюрмах. У заяві також вимагається щоб канадський уряд зайняв рішуче становище у цих справах та вимагав додержання Гельсінкських угод; особливо додержання права національного самовизначення, релігійних прав, професійних прав, права емігрувати тощо.

Напередодні демонстрації, голова СУСК-у Михайло Марин та віцепрезидент СУСК-у Г. Гамара стрінувся із різними послами в Оттаві та вручили їм копії цієї заяви. Вони представили українську справу важливим політичним особам — прем'єр-міністрові П'єр Трудо; міністрові Роберт Каплану, Аллан МкЕкену, Джон Манро та послам Флорі МекДоналд та Рей Гнатишин з Консервативної партії, а Боб Рей — з Нової Демократичної партії. Усі прийняли студентську петицію, але заявили, що для канадської делегації економічні справи важливіші. Студенти таки натискали на важливості національних та релігійних прав та звертали увагу на брак ініціятиви з боку канадського уряду у цій справі.

Понад 200 студентів взяли участь у маніфестації, між ними члени українських студентських клюбів з Торонто, Гамільтону, Оттави і Монтреалю. Четверо членів канадської делегації до Мадриду виголосили промови на демонстрації: ліберальний посол Джесі Флис, Павлін Джувит з Нової Демократичної партії, Фред Кінг з Консервативної партії та сенатор Павло Юзик. Усі говорили про потребу піддержувати людські права в цілому світі та про потребу додержування Гельсінкських угод в усіх країнах, що підписали ці угоди. Усі були задоволені великою присутністю студентів на демонстрації. Сенатор Юзик заявив, що він тішиться, що таке велике число студентів приїхало до Оттави у п'ятницю, в шкільний день, та радів, що українські студенти дбають про українських політв'язнів.

Опісля відбувся вимарш до совєтської амбасади, щоб показати совєтському урядові, що канадські студенти українського походження не забувають про своїх рідних в Україні. Студенти роздавали летючки, пояснюючи ціль демонстрації, перед амбасадою та вручили совєтським дипломатам копію заяви Коаліції для Сприяння Гельсінкським угодам. Декотрі студенти спонтанно заспівали „Ще не вмерла Україна" під совєтською амбасадою. На цьому закінчилася демонстрація.

Реакція канадської преси на цю демонстрацію була позитивною. Сітка телевізійної передачі СіТіВі провела інтерв'ю з членами управи СУСК на крайовій телевізійній програмі „Канада АМ". Радіостанція СіБіСі згадала про демонстрацію у крайовій радіопрограмі „Сандей Морнінг" та появилися статті в університетських газетах. Сподіємося, що ця демонстрація матиме позитивний вплив на канадську делегацію у Мадриді.

„Пісня буде поміж нас" — „Намисто" співає Івасюка

Вашінгтон. — Вашінгтонський ансамбль „Намисто" випустив свою другу платівку, в яку ввійшли виключно пісні Володимира Івасюка, підступно вбитого торік у Львові.

На платівці записано одинадцять пісень, серед них такі популярні як „Червона Рута" і „Водограй" (мабуть, немає нині українського естрадного ансамблю, в репертуарі якого не було б цих точок), але і такі як „Чебреці", „День без тебе", „Відлуння твоїх кроків", які покищо меншвідомі. Є тут також свого роду заповіт Володимира Івасюка — „Пісня буде поміж нас", в якій він каже: „Жовтий лист паде і виросте зелений, а ти в пісні будеш завжди біля мене..."

Ансамбль назвав нову платівку „В Поклоні Володимирові Івасюкові „Намисто", і для цього є свої причини. Івасюк написав „Червону Руту" в 1971-му році і вона блискавкою облетіла світ та звернула його увагу на цього буковинського медика і композитора.

Рік пізніше у Вашінгтоні створився ансамбль „Намисто" і, як згадує його музичний керівник Петро Круль, „Ми почали співати Івасюка від самого початку. 'Рута', 'Водограй', 'Я піду в далекі гори'. Івасюк був нашою інспірацією. Він дав мотив, ритміку для нашого співу."

Під час одної із репетицій перед записанням платівки перше сопрано ансамблю Соня Круль розповідала, як три роки тому вона відвідувала Україну, заїхала до Чернівців і обов'язково хотіла особисто познайомитись із „музичним батьком" ансамблю. Він саме тоді був у відпустці, але в домі Івасюків був батько композитора, який гостив С. Круль, слухав про ансамбль у далекому Вашінгтоні, прийняв для сина першу платівку „Намиста" і подарував їй три рукописи нот Володимира Івасюка. Один з цих рукописів — пісня „Чебреці", вперше записана на новій платівці „Намиста". Інакше було з „Червоною Рутою", коли ансамбль почав вивчати її вісім років тому, тоді Петро Круль мусів писати ноти, слухаючи запис платівки з України.

Галина Максимюк, перший альт „Намиста", розповідає, як дійшло до платівка „В поклоні Володимирові Івасюкові".

„Ми готовили репертуар до іншої платівки, але події, які заіснували в Україні, дуже вплинули на нас і в усіх нас зродилось бажання якось зареагувати на ці події. Цю пісню, яку там, в Україні, намагалися знищити, ми хотіли тут увіковічнити, дати можливість людям пізнати музику Івасюка."

Нова платівка „Намиста" дає саме цю можливість — пізнати музику Івасюка. Як зазначає музичний керівник Петро Круль, „На платівці пісні одного композитора, але стилі їх різні. Івасюк останнім часом почав писати більш сантиментальні речі. Раніше — синкоповані."

До речі, стилі музики на цій платівці міняються у відношенні до слів, до яких ця музика написана. І так, пісні, слова до яких написав сам Івасюк /їх тут чотири/, більш схильні до джазового жанру з деякими елементами „раку". Вони примхливі, у позитивному значенні цього слова, повні несподіваних зворотів у словах, ритміці, музиці. Знову ж пісні, написані до віршів інших письменників (Братуня „День без тебе", Рибчинського „У долі своя весна", Стельмаха „Тільки раз цвіте любов", Вознюка „Відлуння твоїх кроків", Марсюка „Балада про дві скрипки", Луценка „Чебреці") — більш ліричні. Вийняток в цьому становить пісня „Я твоє крило", яку Івасюк написав до слів Романа Кудлика, нині 39-річного поета і журналіста, менш-більш однолітка Івасюка, в якій помічається однаковий розмах, примхливість, життєву радість як у музиці, так і у словах.

„Намисто" випустило нову платівку, щоб виставити перед любителями сучасної української музики спадщину свого музичного батька — Володимира Івасюка, пам'ять якого святкують в Україні, й в інших частинах світу 22-го травня — день його похорону у Львові, бо день, коли його вбили, досі невідомий. Але не в датах справа, бо, як писав Івасюк, „Жовтий лист паде і виросте зелений, а ти в пісні будеш завжди біля мене... Пісня буде поміж нас."

Пісня ця є — і буде — на платівці „В поклоні Володимирові Івасюкові — „Намисто."

Адреса ансамблю: Namysto, 1003 La Grande Rd., Silver Spring, Ma. 20903. Ціна платівки — 7.50 дол.

Максим Миронюк

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАВЛИНА К. БЕЛІЙ, членка УНС Відд. 143 Т-ва Любов у Ґрейт Медовс, Н. Дж., померла 3 червня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1894 р. в Скоморохах Нових, членкою УНС стала 1938 р. Залишила у смутку сина Стефана і дочку Ольгу. Похорон відбувся 7 червня 1980 р. на цвинтарі Пеквест Юніон у Ґрейт Медовс, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна О. Мандзюк, секр.

ЙОСЕФИНА СТЕПАНИК, членка УНС Відд. 333 свв. Петра і Павла в Бриджпорт, Па., померла 14 жовтня 1980 р. на 70-му р життя. Нар. 1910 р. в Пацвил, Па.; членкою УНС стала 1939-го р. Залишила у смутку дочку Варвару та 7 сестер. Похорон відбувся 18 жовтня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Кінґ оф Прусія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

ВОЛОДИМИР ЦІХОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 291 помер 14 вересня 1980 р на 64-му р. життя. Нар. 1916 р. в Клівленді; членом УНС став у 1939 р. Залишив у смутку Гелен. Похорон відбувся 16 вересня на цвинтарі Голі Крос в Брук Парк, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Напора, секр.

ПЕТРО П. КРОМАЛЬ, член УНС Відд. 413 ім Ольги Басараб в Юніон, Н. Дж., помер 28 вересня 1980 р. на 61-му р. життя. Нар. 1919 р. в Кейстер, Па.; членом УНС став 1962 р. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Стефана II, внучку, матір, брата та п'ять сестер. Похорон відбувся 1 жовтня 1980 р. на цвинтарі Еверґрін в Ґіллсайд, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мері Ц. Фера, секр.

Д-Р ІВАН ПЕТРО КОРЧИК, член УНС Відд. 385 Запорозька Січ в Міннеаполіс, Мінн., помер 28 вересня 1980 р на 73-му р. життя. Нар. 1907 р. у Вінніпеґу, Канада; членом УНС став у 1940 р. Залишив дружину Шарлоту і багато приятелів. Похорон відбувся 1-го жовтня 1980 р., на цвинтарі в Леквуд, Міннеаполіс.

Вічна Йому Пам'ять!
Яр Карпяк, секр.

НИКОЛАЙ ЛУЖНИЙ, член УНС Відд. 35 Укр.-Амер. Т-ва Єдність в Чікаґо, Ілл., помер 6 жовтня 1980 р. на 69-му р. життя. Нар. 1911 р. в Україні; членом УНС став 1953 р. Залишив у смутку дружину Катерину у Чікаґо і дальшу рідню в Україні. Похорон відбувся 9 жовтня 1980 р. на цвинтарі Воскресіння в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

Вшанували адміністратора Капелі Бандуристок

В суботу, 22-го листопада ц.р., в приміщенні Українського Культурного Центру в Воррені, Мішиген, відбувся товариський вечір, який влаштували сеньйорат Спілки Української Молоді в Детройті та управа Капелі Бандуристок при Осередку СУМА ім. П.Орлика у Воррені. Вечір присвячено довголітньому адміністраторові Капелі Бандуристок другові Дмитрові Трушеві.

В програму вечора включено коротку офіційну частину з виступом Капелі бандуристок, вечерю й забаву.

Вечір відкрив Михайло Березовський, голова ділового комітету та голова сеньйорату СУМА. В короткому слові він зазначив, що в українському суспільстві не так, як в інших, діяльних у громаді людей не дуже оцінюють за їхнього життя, а їхню діяльність відзначують щойно по смерті.

Дмитро Труш заслужив собі на те, щоб його вшанувати за його відлану працю для добра української молоді. В 1949 році Дмитро Труш, молодий ще тоді ентузіяст, став членом-основником Осередку СУМА ім. П.Орлика в Детройті. Від того часу аж до сьогоднішнього дня працював і працює в управі Осередку, займаючи ті чи інші референтури.

Він був технічним керівником української сцени при Осередку, головою спортової ланки, а останніх вже повних двадцять років — адміністратором дівочої Капелі Бандуристок.

В Труша немає ні титулів, ні докторатів, зате в нього є щире серце, повне любови до української молоді й українського народу. В громадській праці Д.Труш завжди знаходив повне зрозуміння й заохоту своєї родини, а особливо — дружини Галини.

Дальше ведення програми перебрала на себе Лідія Врублєвська, голова управи Капелі Бандуристок. Вона відчитала віршовану сатиру, в якій змалювала постать адміністратора на тлі українського громадського оточення з різними нюансами й упередженнями.

Оля Ромиї-Ґвозд представила ювілята, як людину, що має багато прикмет, які дозволяють йому виринати на поверхню громадського життя навіть серед найбільш невідрадних обставин.

Дарія Рихтицька відчитала написаний з нагоди ювілею есей, присвячений українській бандурі, в якому чимало місця віддала Дмитрові Трушеві, що вже довгі роки несе на своїх плечах тягар боротьби за плекання й пропаґування української музичної культури.

Керівник Капелі Бандуристок маестро Петро Потапенко говорив про досягнення Капелі за час її існування. Згадував про її виступи у великих концертових залях Америки й Канади, виступи, що втішалися багатою юною участю, а весь цей успіх зарахував на рахунок здібного адміністратора Дмитра Труша.

З привітами виступали: Віра Куца від Об'єднання Жінок ОЧСУ; о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, парох української католицької церкви Непорочного Зачаття, та о. Олександер Биковець, парох місцевої української автокефальної православної церкви. Письмові привіти наспіли від Осередку СУМ і мистецьких одиниць міста Торонто, від Осередку СУМ Віндзору, Клівленду та від д-ра Аскольда Лозинського, голови Крайової управи СУМА, який передав свій привіт телефонічно.

На кінець вечора з словом виступив сам ювілят Дмитро Труш та його дружина Галина, які полякували організаторам вечора за милу несподіванку, спогад про яку залишиться для них на ціле життя.

Офіційну частину закінчено виступом Капелі Бандуристок, яка під диригентурою маестра Петра Потапенка відспівала декілька українських народних пісень.

Після закінчення офіційної частини подано багату вечерю, яку приготовано в залі Українського Культурного Центру. Молитву перед вечерею провів о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, а на закінчення — о. Олександер Биковець.

По вечері почалася забава під звуки оркестри Заяця, яка продовжувалася до пізньої ночі.

В.Т.